

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

ПРЕКОМЕРНА КОНСУМАЦИЯ НА МЕСО

Знаете ли, че?

Производството на месо е причината за 7,1 гигатона въглероден диоксид годишно, равняващи се на **14,5% от въглеродните емисии**.

За производството на 1 кг говеждо са необходими **25 кг храна** (годна за консумация от човека) и 15 000 л вода.

1 кг говеждо = 100 кг емисии на CO₂, а 1 кг ябълки, банани, цитрусови плодове, картофи, грах, кореноплодни и ядки < 1 кг емисии на CO₂.

РЕШЕНИЕТО

1

Заменете говеждото с друг вид месо.

2

Опитайте „Понеделници без месо“.

3

Пазарувайте от малки местни производители, произвеждащи висококачествена и здравословна храна.

4

Опитайте **периоди на изцяло растителна диета** – това ще помогне на тялото да се детоксикира и възстанови.

Източници: FAO, Meatless Monday

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

ИЗХВЪРЛЯНЕ И ЗАГУБА НА ХРАНА

Знаете ли, че?

1/3 от произведената храна се изхвърля.

Гладуващите по света са достигнали 828 млн. души, а 3,1 млрд. нямат възможност да водят здравословен начин на живот. Количеството изхвърлена храна е толкова голямо, че **може да изхрани 1,26 млрд. гладни хора годишно.**

Проблемът със загубата на храна е отговорен за 8-10% от въглеродните емисии.

Какво можем да направим?

Пазарувайте по списък.

Купувайте **сезонни и локално произведени храни.**

Четете етикетите и проверявайте срока на годност.

Ако не изядете всичко, което пригответе, **замразете го за по-късно** или използвайте остатъците като съставка в друго ястие.

Вместо да изхвърляте остатъците от храна, **компостирайте** ги. По този начин вие връщате хранителни вещества в почвата и намалявате въглеродния си отпечатък.

Източник: Организацията за прехрана и земеделие, статия „Справяне със загубата и разхищаването на храна: Възможност за тройна печалба“

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

КОНСУМАЦИЯ И ЗАГУБА НА ЕНЕРГИЯ

Знаете ли, че?

Секторът на енергийните доставки (електричество, отопление и друга енергия) е отговорен за 35% от общите емисии на CO₂.

35% от доставяната на домакинствата електроенергия е загубена.

В същото време **750 млн. души по света нямат достъп до електричество.**

До 2050 г. се очаква емисиите от климатизация и охлаждане да нараснат с 90% спрямо нивата от 2017 г.

Какво можем да направим?

Изберете нов дом в сграда с висока енергийна ефективност или се погрижете за изолацията на старото си жилище.

Намалете термостата с 2-6 градуса през нощта и когато не сте у дома.

Избирайте енергоспестяващи електроуреди и осветление.

Източник: ООН, Факти и графики

A

B

C

D

E

F

G

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

ПОТРЕБЛЕНИЕ НА МОДА

Знаете ли, че?

През последните 15 години производството на облекло се е удвоило, докато броят пъти, когато една дреха е носена преди да бъде изхвърлена, е намалял с 36%.

Модната индустрия (облекло и обувки) е отговорна за повече от 8% от парниковите газове и **20% от световните отпадъчни води годишно.**

Необходими са около **7500 л вода**, за да се направят **един чифт дънки.**

Какво можем да направим?

Купувайте по-малко, но висококачествени продукти, които ще ви служат дълго и ще са актуални във времето, вместо дрехи от сезонните намаления на нискобюджетните марки, произведени в Китай.

Кажете НЕ на „бързата мода“.

Наемете продукт, вместо да го закупите.

Източник: Eurostat, статия „Откъде идват дрехите ни?“

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

ОТПАДЪЦИ ОТ МОДАТА

Знаете ли, че?

85% от текстила се озовава на сметища или се изгаря, въпреки че повечето от тези материали могат да се използват повторно

Всяка секунда еквивалентът на един камион за боклук, пълен с текстил, се депонира или **изгаря**.

Какво можем да направим?

Дреха, произведена от **естествен материал**, е много по-лесно рециклируема.

Преодолете предразсъдъците си за дрехите от вторичния пазар (втора ръка) – измежду тях ще намерите модни находки на световни луксозни брандове на изключително достъпни цени.

Дарявайте или продавайте дрехите и аксесоарите, които вече не носите, в краен случай ги изхвърлете в специалните кофи за рециклиране на текстил и никога в кофите за битов отпадък.

Източник: Алиансът на ООН за устойчива мода

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

ТРАНСПОРТ

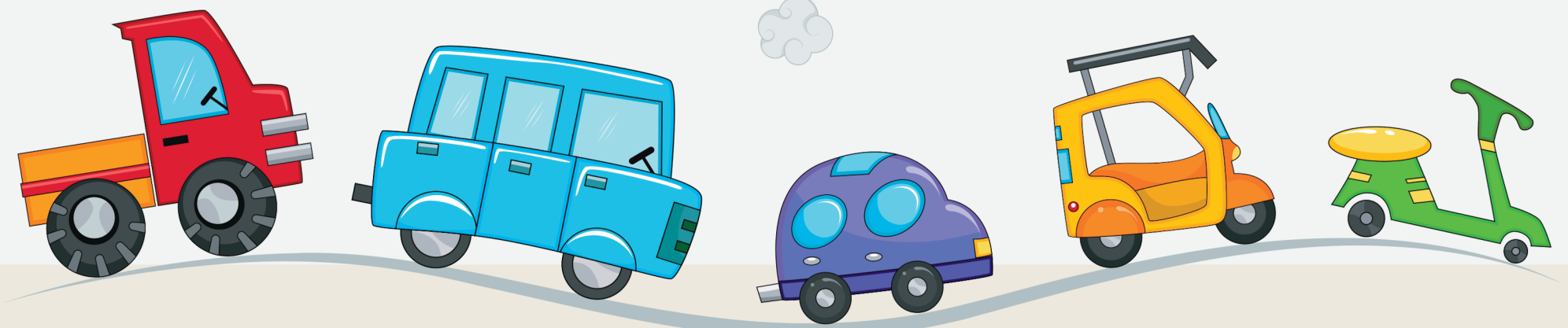
Знаете ли, че?

Транспортният сектор е отговорен за **1/4** от въглеродните емисии.

95% от енергията, използвана за транспорт, все още се доставя от изкопаеми горива.

Транспортът е **единственият сектор в ЕС**, който е произвеждал **повече парникови газове през 2019 г.** в сравнение с 1990 г., като ръстът е 33,5%.

Леките коли са основен замърсител, отговарящ за 60,6% от общите емисии от сухопътния транспорт в Европа.

Какво можем да направим?

Вървете пеша, карайте велосипед или използвайте градския транспорт.

Преминете към **електрически или хибриден автомобил**.

Използвайте **споделено пътуване**.

Преоткрийте **железопътния транспорт** за пътувания на дълги разстояния.

Източник: Европейски парламент, Емисии въглероден диоксид от колите: факти и данни (инфографика)

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

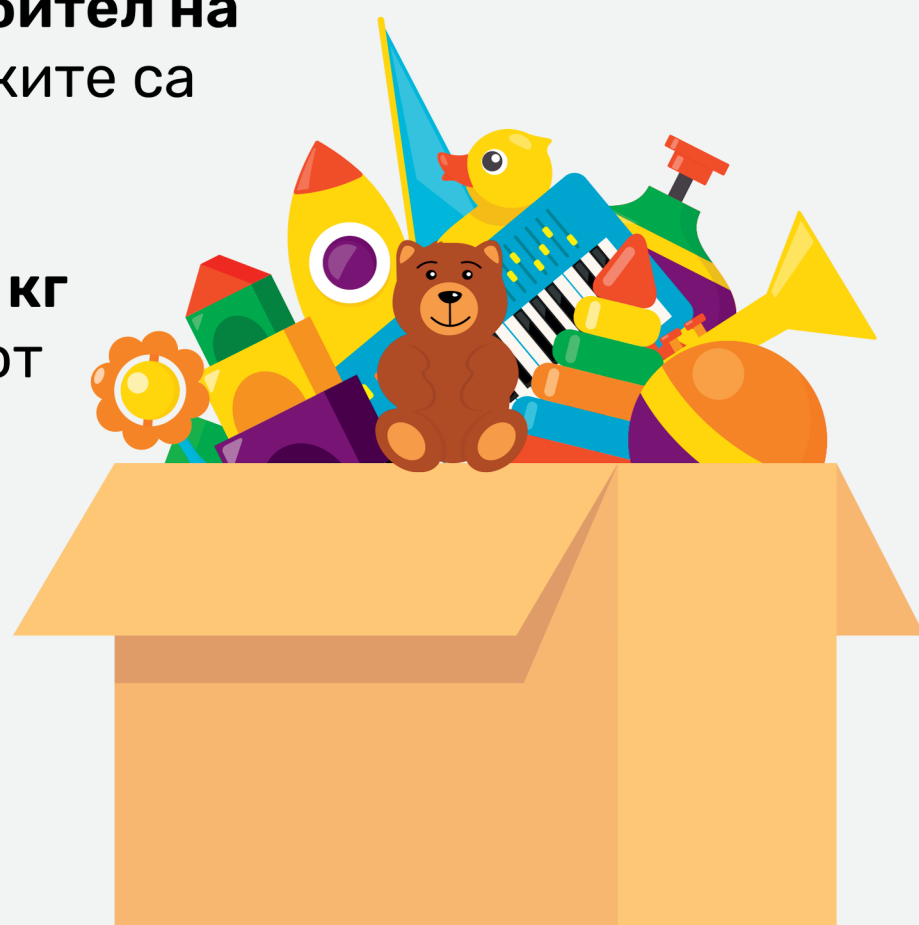
ИГРАЧКИ

Знаете ли, че?

Индустрията с играчки възлиза на 90 млрд. долара годишно, използвайки **40 тона пластмаса на всеки 1 млн. долара приход**, и е **най-големият потребител на пластмаса в света** (90% от играчките са произведени от пластмаса).

Децата притежават **средно по 18 кг пластмасови играчки**, като 25% от тях съдържат вредни химикали.

70% от всички играчки се произвеждат в Китай, като в част от производствения процес е ангажиран детски труд.

Какво можем да направим?

Купувайте по-малко, но качествени играчки от устойчиви материали – **дърво, памук или рециклирани материали**.

Купувайте играчки втора употреба – така удължавате живота им, спестявате ресурс и отпадъци на планетата, и възпитавате в детето си качества на отговорен потребител.

Дарявайте, продавайте и рециклирайте играчките извън употреба.

Източник: The World Counts, Въздействие на играчките върху околната среда; Международен институт за устойчиво развитие, статия „Вредни химикали се откриват в 25% от детските играчки“

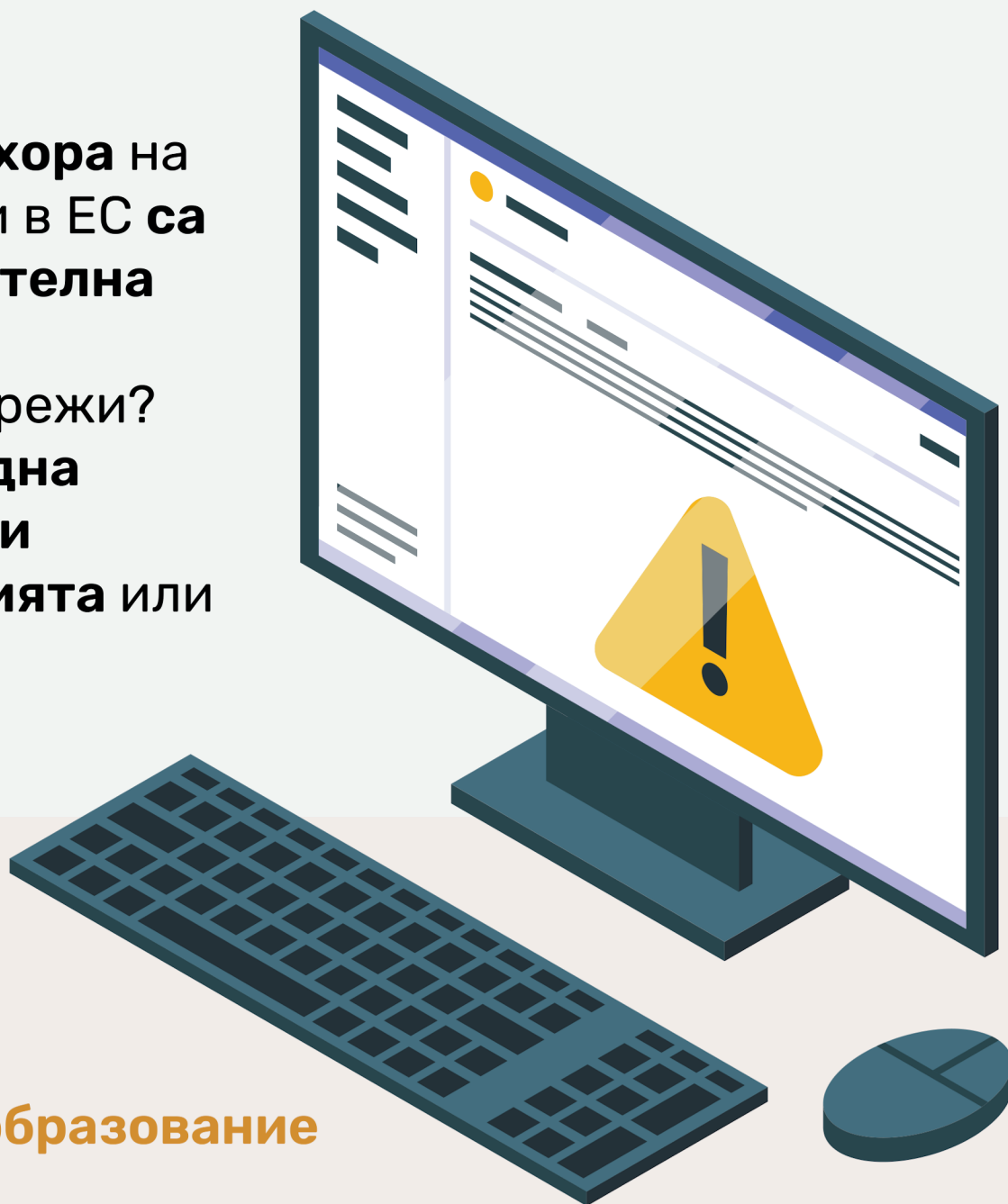
ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

УСТОЙЧИВО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Знаете ли, че?

През 2021 г. **47%** от всички хора на възраст между 16-74 години в ЕС са видели невярна или съмнителна информация в новинарски уебсайтове или социални мрежи? Въпреки това, само около **една четвърт (23%)** са проверили истинността на информацията или съдържанието

Какво е решението?

Инвестиции в **качествено образование**

Повишаване на информираността между гражданите

„Помисли и провери преди да споделиш или разпространиш“

Добра практика

Factcheck.bg е единствената платформа в България, която се занимава **ексклузивно с проверка на фактите**, инициатива на Асоциацията на европейските журналисти – България (АЕЖ).

Източник: Eurostat, проучване „Колко души са проверили истинността на онлайн информация през 2021 г.?“; Factcheck.bg

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

КАПСУЛЕН ГАРДЕРОБ

Какъв е проблемът?

Свърхпотреблението на бърза мода

Емоционални покупки

Затрупване с непотребни дрехи

Все по-труден избор на тоалет

Капсулен гардероб

названието се проявява през 1938 г. в английския речник на Оксфорд и означава малка колекция от дрехи, предназначени да се носят заедно с цел постигане на хармонична визия според цветовете и стил.

Източник: Речникът на Оксфорд

Предимства

Намалява **напрежението** и раздразнението при вземане на решение за избор на облекло

Увеличава **свободното време**

Стимулира **устойчивата мода**

Спестява пари

Добра практика
Mania, Efreia

ЦЕЛ 12

ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

БЪРЗА МОДА

Знаете ли, че?

Европа е **един от най-силно развитите пазари** за внос и износ на дрехи, като през 2021 г. вносът е оценен на **144.5 млрд. евро**. Китай е основният производител на вносните дрехи, но какво сочат числата?

През 2019 г. вносът на дрехи от страни извън ЕС идва главно от:

Китай (23 млрд. евро, 29 %);
Бангладеш (15 млрд. евро, 19%);
Турция (9 млрд. евро, 11%);
Обединеното кралство
(5 млрд. евро, 6%);
Индия и Виетнам
(по 4 млрд. евро, 5%);
Камбоджа и Виетнам
(заедно 3 млрд. евро, 4%).

Проблемът е, че **огромното количество дрехи води до тренда „бърза мода“**, който ни насърчава да купуваме евтино дрехи от некачествени материали, да ги износваме бързо и да ги заменим с нови.

Eurostat, статия „Откъде идват дрехите ни?“

Какво е решението?

Минималистичен начин на живот

Изграждане на **нови навици** по отношение на пазаруването

Рециклиране на дрехите

Добри практики

Минималистичното пазаруване, Zero Waste, Създаване на личен списък с „какво да правим и какво не“